

Sairaalaopetus Suomessa ja TYKS-erva alueella

Esityksessä esitellyt tunnusluvut perustuvat valtakunnalliseen Vaatu-toimijoiden tilastointiin 11/2022 (Tanja Äärelä ja Jyrki Huusko)

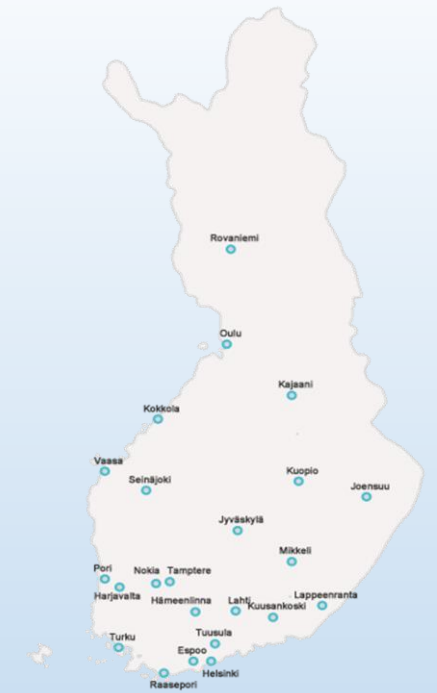
Kuvio 5. Sairaalaopetusyksiköt Suomessa.

(Okm:n julkaisuja 2017:34, s. 45)

Sairaalaopetuksen järjestämisvastuu on määritelty PoL 4a§:ssä

- Opetuksen järjestämisvastuu on sairaalan sijaintikunnalla
- PoL 4a§ mukaisesti sairaalaopetuksen lakisääteisiä tehtäviä ovat erikoissairaanhoidon piirissä olevien esi- ja perusopetusikäisten lasten ja nuorten:
  - 1) osasto-opetuksen järjestäminen
  - 2) avo-opetuksen järjestäminen
  - 3) sairaalaopetusjaksoihin liittyvän siirtymis- ja palautuskonsultaation järjestäminen nivelvaiheessa oleville oppilaille
    - Lisäksi Suomen sairaalaopetusverkosto on esittänyt Oikeus oppia työryhmälle lakimuutosesityksen, jonka mukaan myös sairaalaopetuksen ennaltaehkäisevän ja tilannearviokonsultaation sekä pedagogisen konsultaation järjestäminen ei sairaalaopetuksessa oleville oppilaille tulisi lakisääteiseksi
- Oppilaan kotikunta on velvollinen maksamaan kotikuntakorvauksen sairaalakoulussa olevista oppilaista. (Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 41§)

Sairaalaopetus Suomessa

Suomessa on 25 sairaalaopetusyksikköä

- Yliopistolliset sairaalat, sairaanhoitopiirien keskussairaalat, yksittäiset muut suuret sairaalat
- Kolmessa sairaanhoitopiirissä ei ole omaa sairaalaopetusyksikköä (Ahvenanmaa, Länsi-Savo, Länsi-Pohja), vaan näissä käytetään muissa sairaanhoitopiireissä sijaitsevien sairaalaopetusyksiköiden palveluja.

TYKS-erva-alueella toimii neljä sairaalaopetusyksikköä

(Turussa, Harjavallassa, Porissa ja Vaasassa)

- Päivittäin sairaalaopetuksessa n. 940 oppilasta, vuositasolla n.4000 oppilasta.

Sairaalaopetus TYKS-erva-alueella

- **Kiinamylyn koulu Turku (TYKS)**
Koulunjohtaja Niina Ekqvist 044-9074681
- **Harjavallan sairaalaopetus/ Cygnaeuksen koulu**
Vastuuopettaja Anne Piikkilä 044-4325304
(sairaalaopetus päättyy Harjavallassa syksyllä 2023)
- **Porin sairaalaopetus/Tiilimäen koulu**
Rehtori Satu Henriksson 044-7018517
- **Vaasan sairaalaopetus:**
  - **Svenska sjukhusundervisning/ Haga skola**
Rektor Ann-Christine Loo-Örn 040-7613281
  - **Suomenkielinen sairaalaopetus/ Hietalahden koulu**
Rehtori Satu Ruhkala 040-4802042

Sairaalaopetuksen tavoitteita

- Oppilaan koulunkäynnin turvaaminen sairaalajakson aikana oppilaan oman toimintakyvyn rajoissa.
- Oppilaan terveen kasvun ja kehityksen tukeminen.
- Oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin esteiden kartoittaminen.
- Oppilaan koulunkäynnin rauhoittaminen tai sen käynnistäminen.
- Opintojen eteneminen joustavilla opetusjärjestelyillä.
- Oppimiseen liittyvien sisällöllisten vaatimusten ymmärtäminen, omaan opiskeluun vaikuttaminen ja vastuun harjoittelu omasta opiskelusta.
- Oman käyttäytymisen ja toiminnan ohjauksen muutos palautteen avulla eri tilanteissa.
- Itsetunnon vahvistuminen.
- Syrjäytymisen ehkäisy

Vaatu-toimijoiden oppilasmäärät 11/2022

Sairaalaopetuksessa
vuodessa n. 4000
oppilasta

- **25 yksikköä**
- oppilaita yht. 939 (23.11.2022)
- henkilöstö:
  - 187 erlo/ero
  - 125 kko
  - 56,2 konsultoivaa opettajaa

Sairaalaopetus

- psykiatria, somatiikka, neuropsykiatria, neurologia, monitarpeisuus

- **kymmenen yksikköä**
- oppilaita yht. 338 (23.11.2022)

- henkilöstö:
  - 56 erlo/ero
  - 216 kko
  - 1,1 konsultoivaa opettajaa

Elmeri-koulut

- kehitysvamma, autismikirjo, psykososiaalinen tuki

- **viisi yksikköä**
- oppilaita yht. 95 (23.11.2022)
- henkilöstö:
  - 25,3 erlo/ero
  - 22,6 kko
  - 0,2 konsultoivaa opettajaa

Valtion koulukodit

- Vaativa sijaishuolto ja erityinen huolenpito, sijoitettu lapsi koulussa, psyykinen oireilu, rikos- ja päihdeoireilu, monitarpeisuus

Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri

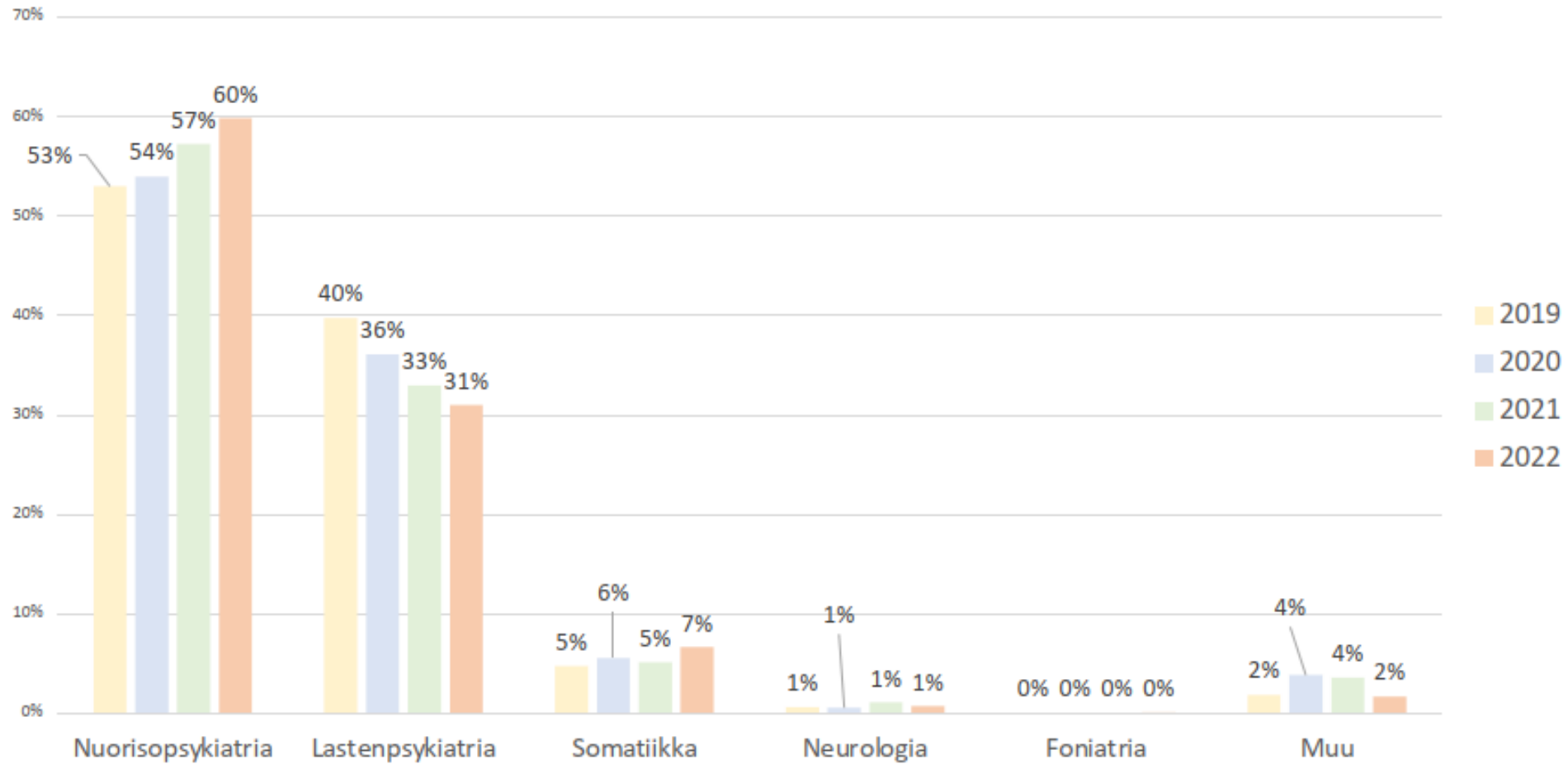
- neurologia, liikuntavamma, kuulo, kieli ja näkö, autismikirjo, monitarpeisuus

- **kuusi yksikköä**
- oppilaita yht. 386 (23.11.2022)
- (opetus)henkilöstö:
  - 67 erlo/ero/pt-opettajaa
  - 227 ohjaajaa / hlökoht. avustajaa
  - 48 ohjaavaa opettajaa

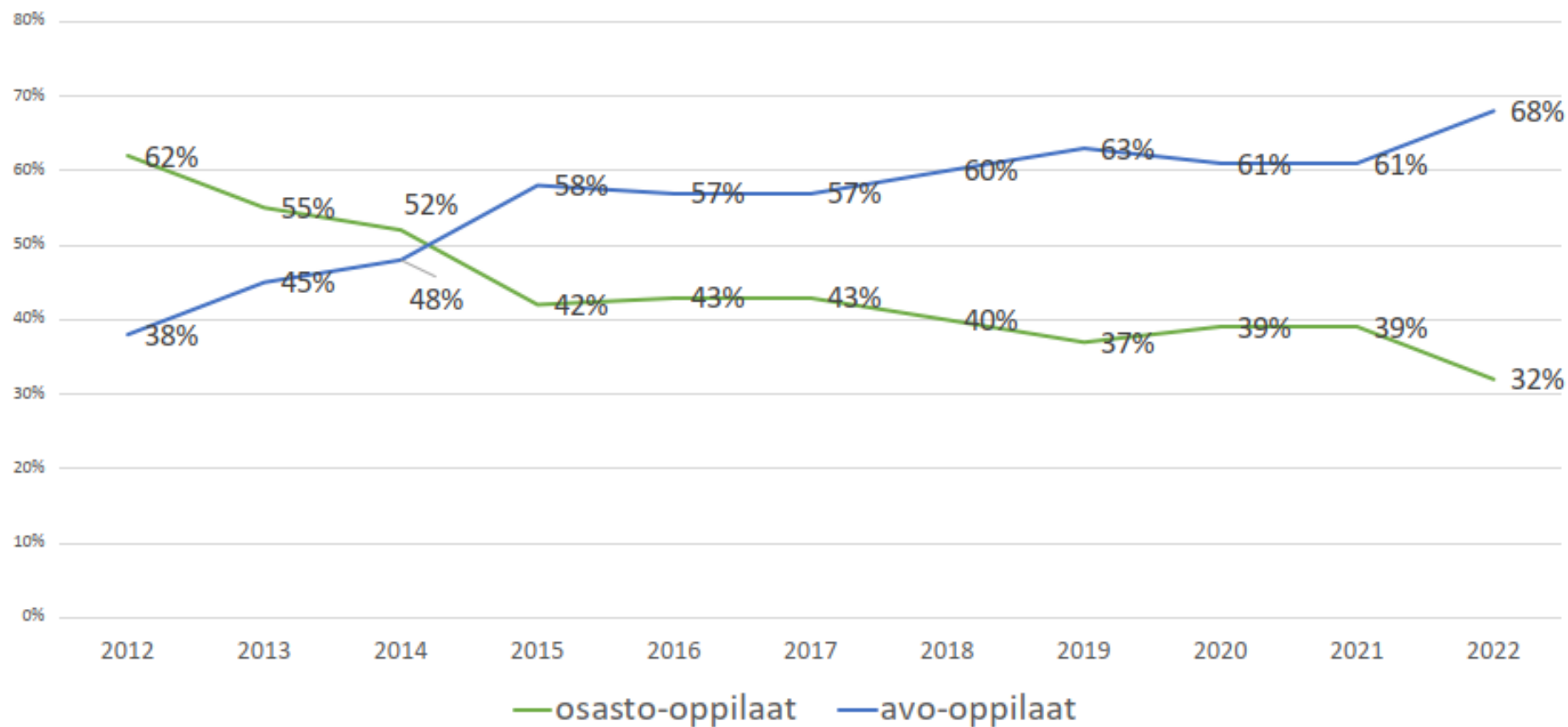
Esittelyvideo Vaatu-toimijoista

Oppilaiden tulotaustat 2019–2022

Osasto- ja avo-oppilaiden suhteellisten osuuksien kehitys sairaalaopetuksessa 2012–2022

Sairaalaopetuksen kansallisen kehittämisen
keskiössä tällä hetkellä konsultatiivisen työn
kehittäminen OKM:n erityisavustuksen turvin

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä erityisavustus
kehittämistyölle ajalle 1.8.2021-31.12.2022

**TYKS-erva alueella työskentelee tällä hetkellä neljä
erityisavustuksella palkattua konsultoivaa opettajaa**

Sairaalaopetuksen konsultatiivisen työn kehittämishankkeen tavoitteet

- Tavoitteena on lähikoulujen osaamisen vahvistaminen, ennaltaehkäisevän ja varhaisen tuen juurruttaminen koulujen toimintakulttuuriin sekä vahvaa tukea tarvitsevien oppilaiden monialaisen työn rakenteiden vahvistaminen **–OKM–**
- Toiminnan keskiössä on yhteistyö lasten- ja nuorisopsykiatrian kanssa sairaalaopetuksen keinoin. Toimintamallina on sairaalaopetuksen pedagoginen ja ennaltaehkäisevä tilannearvio-konsultaatio. **–OKM–**

Sairaalaopetuskonsultaatio

Tanja Äärelä, Lapin yliopisto & Jyrki Huusko, Itä-Suomen yliopisto

- **valtion erityisavustus** kahdelle lukuvuodelle (3,5 M€ + 3,5 M€)
- kansallisesti **n. 50 konsultoivaa sairaalaopettajaa**, jotka reagoivat mahdollisimman ketterästi lähikouluilta tuleviin konsultaatiopyyntöihin
  - **ennaltaehkäisevä ja tilannearviokonsultaatio** (yksittäisen oppilaan koulunkäyntiin liittyvää)
  - **sairaalaopetuksen pedagoginen konsultaatio** (yleiset opetusjärjestelyt, ei yksittäistä oppilasta koskevaa)
- jatkuva tutkimus: (<https://uefconnect.uef.fi/tutkimusryhma/vaativa-monialainen-tuki-tutkimus-ja-kehittaminen-vaatu/>)
  - **lv 2021–2022**: 6 146 konsultaatiota
  - **lv 2022–2023, 8/22–4/23**: n 4022 konsultaatiota
  - **yhteensä** konsultoitu n. 6000 eri oppilasta
  - kouluakäymättömyys, itsetuhoisuus, ahdistuneisuus, oppilaiden tarpeen ja riittämättömän tuen ongelmat (nk. nepsy-pulmat)

Yli 10 000 konsultaatiota!

Tehty lakimuutosesitys
Oikeus oppia työryhmälle

Lisätietoa sairaalaopetuksesta sekä muista vaativan monialaisen tuen toimijoista

Tanja Äärelä (LaY) ja Jyrki Huusko (UEF):

Sairaalaopetus, Elmeri-koulut ja valtion koulukotikoulut
- Kolmen vaativan erityisen tuen toimijan tilannekuva
osana VIP-verkoston kehittämistä.

Opetushallitus, raportit ja selvitykset 2:2021

<https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/sairaalaopetus-elmeri-koulut-ja-valtion-koulukotikoulut>